

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: י"ז אייר, תשע"ב, תשע"ב 09/05/2012

סומן: כ-12-10225

לכבוד
ד"ר יובל שטייניץ
שר האוצר
משרד האוצר
ירושלים

נכבדי שלום רב,

הנדון: כינוס חירום של הרגולטורים לבחינת איתנות המשק

לאור המשבר הנוכחי בחברות אי. ד. בי

סימוכין: מכתבנו מיום 7.5.12

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הריני פונה אליך כדלקמן:

1. במכתבנו שבסימוכין ביקשנו מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון להפעיל את סמכותו, להורות על השעיית רישיון של חברת דירוג האשראי מעלות ולהקפיא או לבטל את דירוג האשראי של סדרות אג"ח ג' ו-ד' של חברת אי.די.בי אחזקות וסדרות אג"ח ח' ו-ט' של חברת אי.די.בי פיתוח (להלן: סדרות האג"ח). כן ביקשנו מכבוד שר האוצר להפעיל את סמכותו מכוח סעיף 8א לחוק הממשלה, תשס"א-2011 ולהורות על הקמת וועדת בדיקה ממשלתית לבדיקת תפקודן של חברות הדירוג, לאור ניגוד העניינים האינהרנטי אשר הן מצויות בו. כמו כן, לפעול לשינוי שיטת מימון חברות הדירוג באופן שבו המדינה תהיה הגורם המממן הישיר ולא החברות המדורגות, שכן במצב הקיים דירוג אשראי הינו מוצר ציבורי שבו קיים כשל שוק מובהק ומתמשך.
2. אנחנו סבורים כי העובדה שחברות דירוג האשראי- אשר אמונות, לצד הרגולטורים, על מתן "חותמת כשרות" ומתפקדות כשומרות הסף של פעילות שוקי ההון וכמגן ציבור המשקיעים- ממאנות לעשות שימוש בכלים הנתונים בידם בעניין הדירוג של חברות במשק, הינה חמורה.
3. בפרט חמורים הדברים בעניין דירוג האשראי הנוכחי של סדרות האג"ח של חברת אי.די.בי אחזקות בע"מ (להלן: "אי.די.בי אחזקות"), וחברת הבת שלה, אי.די.בי פיתוח בע"מ (להלן: "אי.די.בי פיתוח"), כפי שמדורג בידי חברת "מעלות". אותו דירוג מהווה דוגמא עכשווית המשקפת את חוסר מהימנותו וסבירותו של "הדירוג התלוי כלכלית במדורג" והסכנה שבהעדר פיקוח ראוי על פעילותן של חברות הדירוג.
4. לפי נתוני בורסת תל-אביב מהיום 9.5.2012¹, חלה ירידה משמעותית ביותר בערכן של סדרות אג"ח ג', סדרות אג"ח ד' וסדרות אג"ח ה' של אי.די.בי אחזקות, אשר צנחו היום לשפל חסר תקדים. לפי נתונים אלו, עלתה תשואתן של סדרות אג"ח ג' של אי.די.בי אחזקות לשיא חסר

¹ <http://www.globes.co.il/finance/shared/searchresults.asp?Feeder=0&WhatType=3&TypeID=50>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תקדים של 68.7% בצניחה משמעותית של כ-16.6%; תשואתן של סדרות אג"ח ה' של אי.די.בי אחזקות עלתה ל-57%, ואיבדה כ-15% מערכה; ואילו, תשואתן של סדרות אג"ח ד' של אי.די.בי אחזקות עלתה ל-27.8%, אף הן, בירידה משמעותית של 7.4% מערכן.²

5. נוכח שיעוריהם הגבוהים של תשואות סדרות האג"ח של אי.די.בי והירידות המשמעותיות בערך האג"ח שהנפיקה, נראה כי זירוגן הגבוה של סדרות האג"ח של אי.די.בי הינו תמוה ובלתי סביר בעליל.

6. לא למותר לציין כי "דירוג מטעה", של חברת אי.די.בי שהיא ללא ספק אחת החברות הגדולות והמשפיעות במשק ואשר חולשת על עשרות חברות ומיליארדי שקלים מכספי הציבור, פוגע לא רק במשקיעים אם כי מחולל נזק בל יסוער למערכת הפיננסית בכללותה, לרבות בנקים וחברות ביטוח וגופים מוסדיים שנשענים על דירוגי חברות הדירוג למתן אשראי נוסף. ואף עלול להוביל להשלכות רחב קשות על המשק הישראלי כולו.

7. נוכח כל האמור, יש לפעול לאלתר ולפני שהמערכת הפיננסית בישראל נכנסת לסחרור, שהציאה ממנו תהיה כרוכה בקשיים, קיצוצים וויתורים אליהם יידרשו כלל אזרחי המדינה.

8. אנו קוראים לכבוד שר האוצר לכנס את כל הרגולטורים לדיון דחוף באיתנותו של המשק הישראלי, בראי הסיכונים החמורים הניצבים בפתח. כמו כן, אנו קוראים לפעולה מיידית בעניין התנהלותן של חברות הדירוג, בפרט בכל הנוגע למקרה המתואר בעניין סדרות אג"ח ג' ו-ד' של חברת אי.די.בי אחזקות וסדרות אג"ח ח' ו-ט' של חברת אי.די.בי פיתוח.

9. יובהר ויודגש כי התנועה סבורה כי שעת החירום כבר כאן, ויש מקום לכנס בבהילות את כל הגורמים הרלוונטיים על מנת לקבוע הנחיות פעולה מיידיות לשעת מצוקה זו, בבחינת הקדמת תרופה למכה.

10. להתייחסותכם נודה,

בכבוד רב,

נדאל חאיק, עו"ד

התנועה למען איכות השלטון בישראל

העתקים:

מר דודו זקן, המפקח על הבנקים
מיכל עבאדי-בויאנג'ו, החשבת כללית במשרד האוצר
פרופ' דיויד גילה, הממונה על ההגבלים העסקיים
פרופ' עודד שריג, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון
פרופ' שמואל האוזר, יו"ר הרשות לניירות ערך

² <http://www.themarket.com/markets/1.1703873>

<http://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000747269>